

Het evalueren van reflectie binnen CSL

Tine Van den Broeck en Lien Ooghe

TIJDSGEEST

Onderwijs in beweging. Bijvoorbeeld ZILL, project Breedst, speerpunt talentgericht werken Odisee.

Groeiende aandacht voor:

- Talent, holistisch leren, attitudes, eigenaarschap, levenslang leren, kritische houding, competenties, **'High Impact Learning that Lasts'** (HILL, Dochy, 2015)
- Leren in een betekenisvolle context, gericht op persoonlijke ontwikkeling.
O.a. **Community service learning (CSL)**

 Reflectie centraal en noodzakelijk

REFLECTIE

- Reflectie als vaardigheid
- Reflectie als grondhouding (een zijnskwaliteit, een attitude) = noodzakelijk om tot HILL / diep leren te komen

METHODOLOGIE

- Semigestructureerde interviews docenten en studenten
BAKO, BALO, BASO—Brussel, Aalst, Sint-Niklaas
- Literatuurstudie
- Analyse van reflectieopdrachten
Ook andere opleidingen?

EERSTE BEVINDINGEN

- Reflectie wordt meestal niet geëvalueerd maar wel “mee genomen” binnen de beoordeling
- Interactie tijdens het reflecteren zorgt voor meerwaarde
- Standpunt studenten t.o.v. reflectie niet gekend door docenten

VRAGEN

Evalueren jullie reflectie? Waarom? Welke doelen streef je na? Hoe evalueer je reflectie? Heb je het gevoel dat je bekwaam bent om reflecties te beoordelen? Hoe kunnen we de paradox opheffen?

BRONNEN

Biggs, J. (1996). Enhancing teaching through constructive alignment. *Higher education*, 32(3), 347-364.
Dochy, F., Berghmans I., Koenen A. & Segers, M. (2015). *Bouwstenen voor High Impact Learning*. Amsterdam: Boom Lemma uitgevers.
Groen, M. (2006). *Reflecteren: de basis*. Houten: Noordhoff Uitgevers.
Luken, T. (2004). Zijn competenties meetbaar? Dilemma en uitweg bij het werkbaar maken van het competentiebegrip.

EVALUEREN VAN REFLECTIE

Summatief of formatief? Criteria of vanuit buikgevoel?

Reflectie evalueren = **voorwaarde om te leren** ('principle of alignment') - Leergedrag en evaluatie beïnvloeden elkaar. (Biggs, 1996)

Moeilijk om competenties, attitudes en reflectie te meten en te evalueren. (Luken, 2004)

Hoe paradox opheffen?

Reflecteren zonder evalueren (principle of alignment opgeven)? Toch methode vinden om attitudes te evalueren? Reflectievaardigheden evalueren? Gedragsverandering beoordelen? Vrede nemen met buikgevoel?...

ONDERZOEKSVRAGEN

1. In welke mate beoordelen studenten/docenten evaluatie van reflectie als noodzakelijk of contraproductief om tot diep leren binnen CSL te komen?
2. Hoe worden reflecties geëvalueerd in functie van diep leren?
3. Aan welke criteria moeten reflectie en de evaluatie ervan voldoen om tot meer diep-leren te komen?